

**Відмороження та його
періоди.
Класифікація
відмороження. Домедична
допомога.**

11 клас

План уроку:

- 1. Визначення поняття “Відмороження”
- 2. Періоди перебігу (дореактивний та реактивний), їхні характеристики
- 3. Ступені відмороження
- 4. “Траншейна стопа”
- 5. Домедична допомога в разі відмороження
- 6. Чого категорично не можна робити?!
- 7. Підсумки

Відмороження.

- ▣ **Обмороження** або **відмороження** — ушкодження тканин організму під дією холоду. Нерідко супроводжується загальним переохолодженням організму, особливо часто уражає такі частини тіла як вушні раковини, ніс, недостатньо захищені кінцівки, в першу чергу пальці рук та ніг.

Причини:

- ❑ Мокре та тісне взуття; тривале перебування у нерухомому стані на вітрі, в снігу, під холодним дощем; хвороби, втрата певної кількості крові, алкогольне отруєння тощо можуть стати причиною обмороження.
- ❑ Симптоми обмороження розвиваються під час перебування на холоді.
- ❑ По-перше, виникає відчуття холоду. Потім людина відчуває поколювання, її шкіра набуває блідого відтінку, втрачає чутливість.
- ❑ Пізніше німіє і набуває синюшного відтінку. Втрата чутливості робить непомітною подальшу дію низької температури і часто є причиною тяжких незворотних змін у тканинах.
- ❑ Справжню глибину обмороження можна встановити тільки після припинення дії холоду, іноколи через кілька днів (на ураженій ділянці з'являється набряк, запалення чи змертвіння тканин).

Причини:

Ще серед чинників, що сприяють ураженню холодом, виділяють:

- ускладнений кровообіг в тканинах, що піддаються дії холоду (тісний одяг і взуття, вимушена гіподинамія);
- знижена стійкість тканин до дії холоду (травми кінцівок, раніше перенесені термічні ураження, захворювання з порушенням кровообігу)
- понижена загальна резистентність організму (поранення, що супроводжуються крововтратою і шоком; втома; виснаження; авітаміноз; перенесені інфекційні захворювання; захворювання, що супроводжуються порушенням загального обміну; дія іонізуючої радіації; гострі і хронічні інтоксикації та ін.).

Розвиток загального переохолодження:

Тут виділяють кілька фаз:

- людина відчуває втому, скутість, сонливість, байдужість до всього;
- за подальшого зниження температури тіла спостерігається запаморочення;
- зупинка кровообігу, серцевої діяльності.

4 ступені обмороження.

□ За тяжкістю та глибиною розрізняють чотири ступені обмороження.

I ступінь обмороження.

- I ступінь (легкий).
Характеризується ураженням шкіри, що супроводжується запаленням, набряком, болем. Такий стан триває кілька днів, потім поступово проходить. Уражена ділянка надовго залишається дуже чутливою до холоду.

II ступінь обмороження.

- ▣ II ступінь (середньої тяжкості).
Проявляється некрозом поверхневих шарів шкіри. Після відігрівання уражене місце синіє. В зоні обмороження утворюються пухирці, наповнені прозорою чи білуватою рідиною. З'являється сильний біль. Серед загальних симптомів спостерігаються підвищення температури тіла, поганий сон та апетит.

III ступінь обмороження.

- ▣ III ступінь (тяжкий). Відбувається поступовий некроз тканин на значну глибину. В перші дні спостерігається поява пухирців, заповнених темною рідиною. Через кілька днів з'являються ділянки вологої мертвої тканини. Хворі відчують нестерпний біль. Захворювання супроводжується виділенням поту та ознобами, апатією.

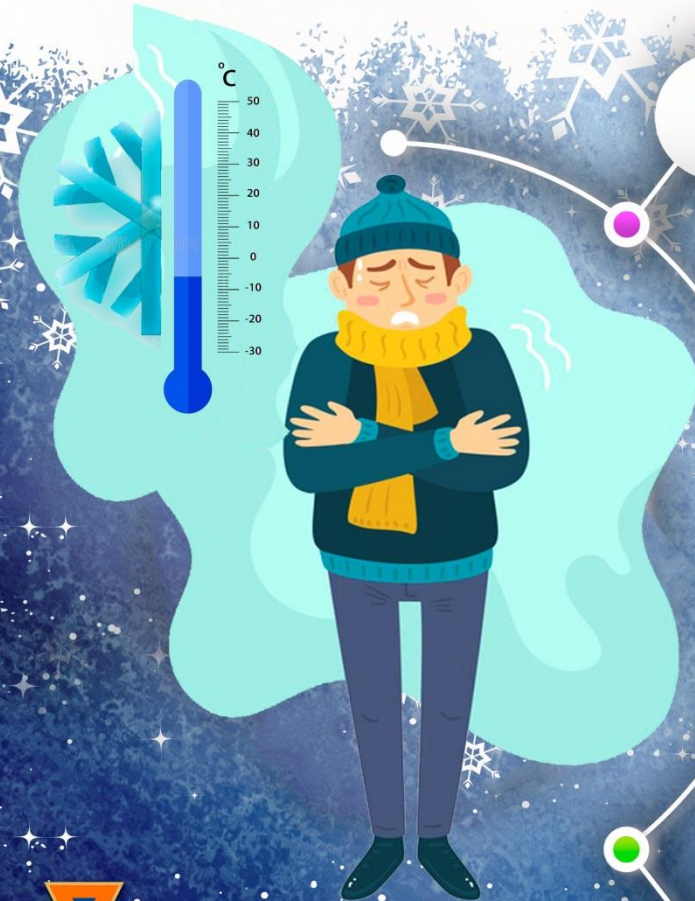

IV ступінь обмороження.

- ▣ IV ступінь (вкрай тяжкий). Характеризується змертвінням тканин до кістки. Ця частина тіла залишається холодною та абсолютно нечутливою. Шкіра вкривається пухирцями, заповненими чорною рідиною. Через кілька днів уражена ділянка швидко чорніє і висихає. Відбувається муміфікація тканин. Процес загоєння такої рани надзвичайно тривалий (1,5—2 місяці).

Як уникнути переохолодження та обмороження:

1

Одягайте зручний та теплий одяг. Захистіть відкриті ділянки шкіри, одягніть шарф, шапку та рукавиці

2

Взуття повинно бути теплим та нетісним

3

Не вживайте спиртних напоїв («для зігрівання»)

4

Без необхідності не виходьте на вулицю, обмежте своє перебування на свіжому повітрі

5

Відмовтесь від куріння. Нікотин не найкращий помічник у боротьбі з холодом через свій згубний вплив на стінки судин

**РЯТУВАЛЬНИКИ
БУКОВИНИ**

Домедична допомога при переохолодження:

- Дії при наданні першої медичної допомоги відрізняються в залежності від ступеню обмороження, стану загального охолодження організму людини, її віку та наявних хвороб.
- 1. Необхідно припинити дію охолодження, зігріти кінцівки для відновлення кровообігу в уражених холодом тканинах із метою попередження розвитку інфекційних ускладнень.
- Максимально швидко слід доправити постраждалого до найближчого теплого приміщення, зняти з нього взуття, верхній одяг, шкарпетки та рукавички.
- Одночасно з проведенням заходів першої черги треба викликати швидку медичну допомогу для проведення кваліфікованих заходів щодо рятування постраждалого.

Домедична допомога.

- При обмороженні I ступеню, ділянки тіла, що охолоджені, необхідно зігріти до почервоніння теплими руками, легким масажем, розтиранням тканиною з вовни, диханням, а потім накласти ватно-марлеву пов'язку.

- При обмороженні II-IV ступеню швидке зігрівання, масаж або розтирання не робіть. Слід накласти на уражену поверхню теплоізолюючу пов'язку (шар марлі, товстий шар вати, знов шар марлі, а зверху клейонку або прогумовану тканину). Уражені кінцівки зафіксуйте за допомогою підручних засобів (шматок дошки або фанери, щільний картон), які накладаються та фіксуються зверху пов'язки. Для теплоізоляції можна використовувати ватники, куфайки, вовняну тканину тощо. Ураженим дають пити теплу рідину, гарячу їжу, невелику кількість алкоголю, таблетку аспірину або анальгін, по 2 таблетки „Но-шпи” або папаверину.

Домедична допомога.

- Зігрівання можна проводити за допомогою теплих ванн. Температуру води слід поступово підвищувати з 20°C до 40°C протягом 20-30 хвилин. При цьому кінцівку необхідно ретельно відмити милом від бруду. Після ванн та розтирання пошкоджену частину тіла необхідно висушити (протерти), закрити стерильною пов'язкою та тепло укутати. Відморожені ділянки тіла не можна змазувати жиром і мазями. При будь-якому ступені відмороження необхідно звернутися до лікаря.
- При загальному охолодженні організму людини легкого ступеню достатньо ефективним методом лікування є зігрівання постраждалого в теплій ванній при початковій температурі води 24°C, поступово температуру води збільшують до нормальної температури тіла людини.
- В разі наявності у постраждалого середнього або важкого ступеню охолодження, з порушенням дихання та кровообігу, людину необхідно швидко відвезти до лікувального закладу.

Що не варто робити

- ❑ Не потрібно розтирати уражених снігом, тому що кровоносні судини верхніх та нижніх кінцівок можуть постраждати. Не можна застосовувати швидке зігрівання обморожених кінцівок біля багаття, безконтрольно застосовувати грілки та інші джерела тепла, тому що це погіршує перебіг обмороження.
- ❑ Не рекомендується, як неефективний, варіант першої допомоги – застосування олій та жирів, розтирання кінцівок спиртом при глибокому обмороженні.

